

Εγχειρίδιο Σχολείου Βικιπαίδειας

Σχολείο Βικιπαίδειας

Σύνολο διδακτέας ύλης: 26 ώρες , διαιρούμενες σε 13 μαθήματα.

Προετοιμασία διδάσκοντα για το επόμενο μάθημα:

Ασκήσεις για τους μαθητές :

Εγχειρίδιο Σχολείου Βικιπαίδειας

Μάθημα 1 – 1^η ημέρα

Τι είναι η Βικιπαίδεια;

- ✓ Ηλεκτρονική Εγκυκλοπαίδεια, ποια η διαφορά με μία κανονική;
- ✓ Μπορούν να γράψουν & να συνεισφέρουν όλοι
- ✓ Ελεύθερο περιεχόμενο, ελεύθερη άδεια ακόμη και για εμπορική χρήση με υποχρέωση μόνο την αναφορά της πηγής. (CC-BY-SA-3.0 και στην GFDL.)
- ✓ Εμπλουτίζεται και αλλάζει καθημερινά.
- ✓ Ιδρυτής και ορισμένα ιστορικά στοιχεία.
- ✓ Ελληνόφωνη και ξενόγλωσσες βικιπαίδειες.
- ✓ Τα υπόλοιπα εγχειρήματα (βικιλεξικό κλπ).
- ✓ Ορισμένα στοιχεία για το πρόγραμμα που χρησιμοποιεί η βικιπαίδεια
- ✓ Τι απαιτείται για να γράψω (υλικό, λογισμικό, ακαδημαϊκοί τίτλοι)
- ✓ Τι προσφέρει η βικιπαίδεια στην κοινωνία και στον συνεισφέροντα (προσφορά γνώσης, άντληση γνώσης, “κοινωνία” και επικοινωνία με άλλους χρήστες, κατανόηση των μηχανισμών που τεκμηριώνεται η γνώση με όποιον τρόπο και αν προσφέρεται)

Βασικές έννοιες Πληροφορικής

Ορισμένα στοιχεία για το χειρισμό υπολογιστών, λειτουργικών και διαδικτύου. Εξοικείωση με το περιβάλλον της Βικιπαίδειας. (Για να συνεισφέρουμε στη βικιπαίδεια πρέπει να γίνουμε πρώτα αναγνώστες)

2 Το πρώτο βήμα: Δημιουργία λογαριασμού ή όχι, πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα

2.1 Η βικιπαίδεια δεν είναι κατάλογος.

Προετοιμασία διδάσκοντα για το επόμενο μάθημα:

Ασκήσεις για τους μαθητές :

Μάθημα 2 – 1^η ημέρα

Βασικοί πυλώνες της Βικιπαίδειας

- ✓ Ουδετερότητα,
- ✓ επαληθευσιμότητα,
- ✓ όχι πρωτότυπη έρευνα

Τι δεν είναι η βικιπαίδεια

- ✓ Κατάλογος
- ✓ Βάθρο
- ✓ Λεξικό
- ✓ Αποθήκη, αρχείο συνδέσμων
- ✓ Κοινωνική δικτύωση
- ✓ Οδηγός ή εγχειρίδιο
- ✓ Δημοκρατία, Διαφήμιση, Προσωπική ιστοσελίδα

Είναι η Βικιπαίδεια αξιόπιστη πηγή;

Η Βικιπαίδεια στις περισσότερες περιπτώσεις είναι αξιόπιστη και αντικειμενική, αλλά η δυνατότητα διόρθωσης λημμάτων από όλους αφήνει περιθώρια λαθών ή "βανδαλισμού". Συνήθως, αν διαβάσετε ένα λήμμα, τη συζήτησή του και τις προηγούμενες εκδόσεις του (το τελευταίο είναι λίγο χρονοβόρο σε λήμματα που έχουν αλλαχτεί πολλές φορές), θα έχετε σφαιρική εικόνα, ακόμη και για διαμάχες, προσπάθειες βανδαλισμού και εξέλιξη των απόψεων των συγγραφέων.

Προετοιμασία διδάσκοντα για το επόμενο μάθημα:

Ασκήσεις για τους μαθητές :

Μάθημα 3ο – 2^η ημέρα

Λήμματα, υπερσύνδεσμοι και άλλες έννοιες

2.4. Πώς αναζητούμε ένα λήμμα που θέλουμε να διαβάσουμε; Τι συμβαίνει όταν δεν υπάρχει ένα λήμμα; Ποιοι είναι οι κανόνες για το πως είναι γραμμένα τα λήμματα; Ποια είναι η διαφορά μεταξύ μετάβασης και αναζήτησης; Ποιος είναι ο μηχανισμός αναζήτησης; Μπορώ να βάλω ότι θέλω στην αναζήτηση;

2.5. Στο λήμμα που βρήκαμε τι να προσέξουμε: Λέξεις που είναι γραμμένες με μπλε γράμματα, λέξεις που είναι γραμμένες με κόκκινα γράμματα.

2.6. Τι είναι οι πρόσφατες αλλαγές.

2.7. Τι είναι το ιστορικό

2.8. Τι είναι η λίστα παρακολούθησης;

2.9 Τι είναι η επιλογή «η συνεισφορά μου»;

2.10. Μία συνοπτική περιγραφή των υπολοίπων επιλογών (όχι ιδιαίτερη έκταση εδώ, δεν χρειάζεται)

2.11 Ας δούμε που μας πάνε ορισμένες σημάνσεις: Διαγλωσσικοί σύνδεμοι, πηγές , βικιλεξικό, παραπομπές.

Προετοιμασία διδάσκοντα για το επόμενο μάθημα:

Ασκήσεις για τους μαθητές :

Μάθημα 4ο – 2η ημέρα

Τι μπορώ να κάνω στη βικιπαίδεια;

- 3.2 Επιμέλεια / Διορθώσεις
- 3.3 Διόρθωση ορθογραφικών λαθών
- 3.4 Διόρθωση συντακτικών λαθών
- 3.5 Αφαίρεση βανδαλισμών
- 3.6 Μετάφραση
- 3.7 Παραγραφοποίηση

- ✓ Πνευματικά δικαιώματα (μικρή εισαγωγή)

Προετοιμασία διδάσκοντα για το επόμενο μάθημα:

Ασκήσεις για τους μαθητές :

Μάθημα 5^ο – 3η ημέρα

Αγορά, σελίδες συζήτησης και αλληλεπίδραση

5.2 Τι είναι η αγορά;

5.1 Τι είναι η σελίδα συζήτησης ενός λήμματος;

5.2 Τι είναι η σελίδα συζήτησης ενός χρήστη;

Πώς υπογράφω στις σελίδες συζήτησης;

5.3 Γιατί πρέπει να απαντούμε ευγενικά και κόσμια στους άλλους χρήστες (πάντα εδώ πρέπει να αναφέρονται τα προβλήματα της γραπτής επικοινωνίας)

5.4 Τι κάνω αν κάποιος με προσβάλλει, βρίσει, μιλήσει ειρωνικά (σίγουρα δεν του απαντώ με το ίδιο ύφος)

5.5 Εάν χρειαστεί και όταν κατ' επανάληψη με θίγει κάποιος χρήστης πρέπει να το αναφέρω στους διαχειριστές;

5.6 Τι είναι διαχειριστής και ποιες οι διαφορές του με τον απλό χρήστη;

Φραγή και σελίδες χρήστη

6.1 Τι είναι η φραγή; Ποιος μπορεί να την επιβάλλει και γιατί

6.2 Δεν δημιουργούμε πάνω από έναν λογαριασμό χρήστη.

6.3 Τι είναι το πρόχειρο χρήστη;

6.4 Τι είναι το αμμοδοχείο;

6.3 Μικρή επανάληψη και ανακεφαλαίωση , απορίες για ότι έχει ειπωθεί μέχρι τώρα.

Προετοιμασία διδάσκοντα για το επόμενο μάθημα:

Ασκήσεις για τους μαθητές :

Εγχειρίδιο Σχολείου Βικιπαίδειας

Μάθημα 6^ο- 3^η ημέρα

Εγκυκλοπαιδικότητα

Αξιόπιστες τρίτες πηγές:

- ✓ Σοβαρές πηγές στο διαδίκτυο (ιστοσελίδες ειδησεογραφικού τύπου, ιστοσελίδες πανεπιστημίων, ιστοσελίδες οργανισμών.
- ✓ Βιβλία
- ✓ Ακαδημαϊκά βιβλία
- ✓ Περιοδικά
- ✓ Ακαδημαϊκά περιοδικά
- ✓ Εφημερίδες ευρείας κυκλοφορίας

Μη αξιόπιστες τρίτες πηγες:

- ✓ Blogs
- ✓ Δελτία τύπου
- ✓ Περιθωριακές εργασίες

Προσθήκη σημάνσεων

4.2 Προσθήκη {{πηγές}}

4.3 Προσθήκη {{βικιλεξικό}}

4.4 Προσθήκη {{διαγραφή}} (Για άμεση διαγραφή) – Προϋποθέσεις για την ενέργεια αυτή.

4.5 Λίστα παρακολούθησης (πώς επιλέγω λήμματα;)

Προετοιμασία διδάσκοντα για το επόμενο μάθημα:

Ασκήσεις για τους μαθητές :

Μάθημα 7^ο – 4^η ημέρα

Κατασκευή λήμματος

7. Πώς προετοιμάζω ένα καινούργιο λήμμα;

7.1 Σκέφτομαι το λήμμα που θέλω να φτιάξω.

7.2 Αναζητώ αν υπάρχει ήδη (προσοχή απαιτείται ιδιαίτερο ψάξιμο)

7.3 Κάνω μία λίστα με τις πιθανές πηγές που θα χρειαστώ είτε στη βιβλιοθήκη μου είτε στο διαδίκτυο

7.4 Ελέγχω τα κριτήρια εγκυκλοπαιδικότητας (Επανάληψη κριτηρίων)

7.5 Προετοιμάζω την ακριβή ονομασία του λήμματος με κριτήρια:

7.5.1 Αν είναι ονοματεπώνυμο πάντα γράφω πρώτα το όνομα

7.5.2 Αν υπάρχει άλλο λήμμα αλλά αναφέρεται σε άλλο πρόσωπο ή θέμα γράφω εντός παρενθέσεως το θέμα που αφορά στο λήμμα π.χ. φύλλο (βιολογία)

7.5.3 Επιβεβαιώνω ότι ο τίτλος είναι ορθογραφικά σωστός και το γράφω πάντα με μικρά γράμματα (το σύστημα αυτόματα θα κάνει μεγάλο το πρώτο γράμμα)

7.6 Γράφω στην αναζήτηση και βγαίνει η σήμανση ότι δεν υπάρχει τέτοιο λήμμα και εμφανίζεται με κόκκινα γράμματα

7.7 Αποθήκευση ή Προεπισκόπηση;

7.8 Ελληνικοί ή Αγγλικοί τίτλοι;

Προετοιμασία διδάσκοντα για το επόμενο μάθημα:

Ασκήσεις για τους μαθητές :

Μάθημα 8^ο – 4^η ημέρα

Λίγα λόγια για το περιβάλλον εγγραφής του λήμματος.

8.1 Πως γράφω με έντονους χαρακτήρες και italics;

8.2 Πως δημιουργώ υπερσύνδεσμο;

8.3 Πως φτιάχνω παραπομπές;

8.4 Πως δημιουργώ ενότητες, κεφαλίδες == και === και λοιπά

8.5 Λοιπές δυνατότητες editor

8.6 Πως χρησιμοποιώ την εναλλακτική λύση του αυτοματοποιημένου επεξεργαστή κειμένου;

8.7 Πως εισάγω πρότυπα (σημάνσεις και λοιπά);

Κανόνες επικοινωνίας

- ✓ Καλή πίστη
- ✓ Σεβασμός
- ✓ Συνεργασία
- ✓ Όχι προσωπικές επιθέσεις

Προετοιμασία διδάσκοντα για το επόμενο μάθημα:

Ασκήσεις για τους μαθητές :

Εγχειρίδιο Σχολείου Βικιπαίδειας

Μάθημα 9 – 5^η ημέρα

Κατασκευή λήμματος

9.1 Οι μαθητές χωρίζονται σε ομάδες των δύο και γράφουν μικρά λήμματα που έχει επιλέξει ο διδάσκων από την προηγούμενη φορά .

Μάθημα 10 – 5^η ημέρα

10.1 Συνέχεια στη συγγραφή λήμματος

10.2 Επίλυση αποριών

Προετοιμασία διδάσκοντα για το επόμενο μάθημα:

Ασκήσεις για τους μαθητές :

Εγχειρίδιο Σχολείου Βικιπαίδειας

Μάθημα 11 – 6^η ημέρα

Διορθώσεις στα λήμματα

11.1 Διορθώσεις στα λήμματα

11.2 Συζήτηση και επίλυση αποριών

Μάθημα 12 – 6^η ημέρα

Διορθώσεις στα λήμματα και ετικέτες

12.1 Διορθώσεις στα λήμματα

12.2 Ανακεφαλαίωση

- ✓ Ετικέτα ασαφές
- ✓ Ετικέτα POV
- ✓ Ετικέτα επέκταση

Προετοιμασία διδάσκοντα για το επόμενο μάθημα:

Ασκήσεις για τους μαθητές :

Εγχειρίδιο Σχολείου Βικιπαίδειας

Μάθημα 13 - 7^η ημερα

Ανακατευθύνση

13.1 Τι είναι η ανακατεύθυνση;

13.2 Πότε πρέπει να γίνεται;

13.3 Πότε δεν πρέπει να γίνεται;

13.4 Δημιουργία ανακατευθύνσεων με προεπιλεγμένα θέματα από τον διδάσκοντα.

14.1 Τι είναι οι κατηγορίες

14.2 Τρόποι να εισάγω κατηγορίες

14.3 Τρόποι να κατασκευάζω κατηγορίες

Μάθημα 14^ο – 7^η ημέρα

Σελίδα Αποσαφήνισης

14.1 Τι είναι η σελίδα αποσαφήνισης;

14.2 Πότε πρέπει να φτιάχνουμε σελίδα αποσαφήνισης και πότε όχι.

14.3 Δημιουργία σελίδων αποσαφήνισης με προεπιλεγμένα θέματα από τον διδάσκοντα

Προετοιμασία διδάσκοντα για το επόμενο μάθημα:

Ασκήσεις για τους μαθητές :

Μάθημα 15 – 8^η ημέρα

Φωτογραφίες - Εισαγωγή

- 15.1 Εισαγωγή δικών μας φωτογραφιών
- 15.2 Εισαγωγή φωτογραφιών από το Wikimedia Commons
- 15.3 Τι είναι το Wikimedia Commons;
- 15.4 Πνευματικά δικαιώματα στις φωτογραφίες

Μάθημα 16^ο – 8^η ημέρα

Φωτογραφίες – Αφαίρεση - Φωτοθήκη

- 16.1 Πως διαμορφώνω τον τρόπο εμφάνισης μιας φωτογραφίας;
- 16.2 Πόσες φωτο μπορώ να βάλω σε ένα λήμμα;
- 16.3 Η λεζάντα της φωτογραφίας
- 16.4 Εισαγωγή φωτογραφιών σε ήδη υπάρχοντα προεπιλεγμένα λήμματα από τον διδάσκοντα
- 17.4 Πως φτιάχνω μια Φωτοθήκη;

Προετοιμασία διδάσκοντα για το επόμενο μάθημα:

Ασκήσεις για τους μαθητές :

Εγχειρίδιο Σχολείου Βικιπαίδειας

Μάθημα 17^ο – 9^η μέρα

Wikidata

17.1 Τι είναι τα WIKIDATA

17.2 Πως εισάγω, μεταβάλλω πληροφορίες

17.3 Τι είναι τα στατιστικά

17.4 Πως βλέπω διάφορα στατιστικά

Μάθημα 18^ο – 9^η μέρα

Βικιλεξικό

18.1 Τι είναι το βικιλεξικό;

18.2 Δημιουργία προεπιλεγμένων λημμάτων

Προετοιμασία διδάσκοντα για το επόμενο μάθημα:

Ασκήσεις για τους μαθητές :

Εγχειρίδιο Σχολείου Βικιπαίδειας

Μάθημα 19^ο – 10^η ημέρα

Αναφορά στα υπόλοιπα εγχειρήματα

- ✓ Βικιθήκη
- ✓ Βικιφθέγματα
- ✓ Βικινέα
- ✓ Βικιεπιστήμιο
- ✓ Βικιβιβλία
- ✓ Μετά - wiki

Προετοιμασία διδάσκοντα για το επόμενο μάθημα:

Ασκήσεις για τους μαθητές :

Εγχειρίδιο Σχολείου Βικιπαίδειας

Μάθημα 20^ο -10^η ημέρα

Επανάληψη που αφορά στη δημιουργία λημμάτων

20.1 Ανάπτυξη προεπιλεγμένων λημμάτων από τον διδάσκοντα στο βικιλεξικό

20.2 Προσθήκη σημάνσεων στη βικιπαίδεια που παραπέμπουν στο βικιλεξικό

Κι άλλα πρότυπα

- ✓ `{{DEFAULTSORT}}`
- ✓ `{{AUTHORITY CONTROL}}`
- ✓ Παραπομπές σε δύο στήλες `{{Παραπομπές|2}}`

Προετοιμασία διδάσκοντα για το επόμενο μάθημα:

Ασκήσεις για τους μαθητές :

Εγχειρίδιο Σχολείου Βικιπαίδειας

Μάθημα 21^ο -11^η ημέρα

Πρόταση διαγραφής και συγχώνευσης

21.1 Πώς προτείνω ένα λήμμα για διαγραφή (όχι άμεση)

21.2 Προϋποθέσεις: εγκυκλοπαιδικότητα, βανδαλισμός, πολύ μικρό μέγεθος

21.3 Πώς προτείνω ένα λήμμα να συγχωνευθεί με ένα άλλο

21.4 Προϋποθέσεις για να γίνει η συγχώνευση.

Προετοιμασία διδάσκοντα για το επόμενο μάθημα:

Ασκήσεις για τους μαθητές :

Μάθημα 22^ο -11^η ημέρα

Μορφοποίηση

22.1 Πώς προτείνω τη μορφοποίηση ενός λήμματος.

22.2 Προϋποθέσεις για να γίνει η μορφοποίηση

22.3 Πώς κάνω αναίρεση μιας επεξεργασίας ή πολλών επεξεργασιών.

22.4 Γιατί πρέπει να κάνω αναιρέσεις μόνο στις περιπτώσεις που υπάρχουν σοβαροί λόγοι.

Υπερσύνδεμοι (επανάληψη και εμβάθυνση)

23.4 Γιατί όταν φτιάξω ένα λήμμα πρέπει να αναζήτησω τους υπερσύνδεσμούς κι αν είναι σωστά φτιαγμένοι;

23.5 Πως διορθώνω λάθος υπερσυνδέσμους;

23.6 Τι είναι το “Συνδέσεις προς εδώ”; Γιατί η αποσαφήνιση δεν πρέπει να έχει υπερσυνδέσμους;

Προετοιμασία διδάσκοντα για το επόμενο μάθημα:

Ασκήσεις για τους μαθητές :

Εγχειρίδιο Σχολείου Βικιπαίδειας

Μάθημα 23^ο -12^η ημέρα

Διάφορες πληροφορίες μορφοποίησης

- ✓ Εισαγωγή
- ✓ Κουτί πληροφοριών
- ✓ Εξωτερικοί σύνδεσμοι
- ✓ Δείτε επίσης
- ✓ Κουκίδες και αρίθμηση
- ✓ Ποιο πρέπει να είναι το μέγεθος ενός λήμματος;

Προετοιμασία διδάσκοντα για το επόμενο μάθημα:

Ασκήσεις για τους μαθητές :

Εγχειρίδιο Σχολείου Βικιπαίδειας

Μάθημα 24^ο -12^η ημέρα

Ταξινομοπλαίσιο

23.1 Τι είναι ταξινομοπλαίσιο;

23.2 Πώς μπορώ να εισαγάγω ταξινομοπλαίσια;

23.3 Μετακίνηση λήμματος

23.4 Πώς μπορώ να κάνω μετακίνηση

Προετοιμασία διδάσκοντα για το επόμενο μάθημα:

Ασκήσεις για τους μαθητές :

Εγχειρίδιο Σχολείου Βικιπαίδειας

Μάθημα 25^ο -13^η ημέρα

Επίλυση αποριών και μόνο. Συζήτηση με τους διδασκόμενους.

Επίλυση αποριών και μόνο. Συζήτηση με τους διδασκόμενους.

Προετοιμασία διδάσκοντα για το επόμενο μάθημα:

Ασκήσεις για τους μαθητές :

Εγχειρίδιο Σχολείου Βικιπαίδειας

Μάθημα 26^ο -13^η ημέρα

Ανακεφαλαίωση και επανάληψη

Προετοιμασία διδάσκοντα για το επόμενο μάθημα:

Ασκήσεις για τους μαθητές :

Εγχειρίδιο Σχολείου Βικιπαίδειας

Περιεχόμενα

Προετοιμασία διδάσκοντα για το επόμενο μάθημα:

Ασκήσεις για τους μαθητές :